

Список використаних джерел та літератури:

1. Кривонос Р. Л. Єлизавета I / Кривонос Р. Л. // Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т. – Київ : Знання України, 2004. – Т. 1. – 760 с.
2. Хейг К. Єлизавета I Английская / К. Хейг ; пер. с англ. Н. Г. Милых. – Ростов-на-Дону : Феникс, 1997. – 320 с.
3. Фогг М. Мода. Всемирная история / М. Фогг. – М. : Магма, 2015. – 576 с.
4. Дейвид Э. Жертвы моды. Опасная одежда прошлого и наших дней / Э. Дейвид. – М. : Астрель, 2015. – 235 с.
5. Киреева Е. В. История костюма. Европейские костюмы от античности до XX века / Е. В. Киреева. – М. : Просвещение, 1970. – 166 с.

Науковий керівник: к. і. н., доцент Гальченко С. І.

Ю. К. Єрмоленко, Ю. М. Булатецька

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ФРІДА КАЛО – ІСТОРІЯ КОХАННЯ ТА СТРАЖДАННЯ

Фріда – одне з тих імен, яке посіло особливу, абсолютно унікальну нішу в історії світового мистецтва. Як і чому дівчина без спеціальної освіти, яка народилася в далекій від живопису сім'ї, яка постраждала від поліомієліту, і, як наслідок, вимушена провести юність в ізоляції, що жила вигнанцем серед однолітків, не тільки не зламалася, але стала культурним надбанням Мексики і найвпізнаванішою особою всієї Латинської Америки?

Характерні, несхожі ні на кого більше риси, знайомі нам по її автопортретам, стали символом переродження Мексиканської культури, чия історія почала писатися заново, після чотирьохсот років занепаду і забуття [1].

Фріда народилася 6 липня 1907 року в Койоакані, на околицях Мехіко. Згодом вона змінила дату народження на 1910 – рік початку мексиканської революції. Звичайно, їй ніби судилося самій стати революціонеркою. Коли рідна країна економічно зростала і поверталася до національної ідентичності – Фріда була у вирі подій. Вона переймалась ними, надихалась і була активною учасницею. Її особисті пристрасті та вподобання міцно переплелися з перипетіями в Мексиці та яскраво відобразилися у творчості.

Фріда Кало у 6 років захворіла на поліомієліт, після чого, на жаль, залишилася кульгавою. «Фріда – дерев'яна нога» – жорстоко насміхалися з дівчинки її однолітки. Проте вона наперекір усім перешкодам плавала, грала з хлопцями у футбол і навіть займалася боксом. На ногу одягала 3-4 панчохи, щоб мати здоровий вигляд. Фізичний дефект допомагали приховувати штани, а як вийшла заміж – довгі національні сукні, які до сих пір носять в штаті Оахака і які так подобалися Дієго[2].

У 15 років вона вступила до «Препараторію» (Національна підготовча школа), одну з кращих шкіл Мексики, з метою опанувати медицину. Фріда відразу ж заробила авторитет, створивши з восьми іншими учнями закриту групу «Качучас». Її поведінку ще в ті часи часто називали епатажною[3].

У віці вісімнадцяти років, а саме 17 вересня 1925 року Фріда потрапила у важку аварію. Автобус, на якому вона їхала, зіткнувся з трамваєм. Фріда отримала надзвичайно складні травми. Дівчина рік була прикута до ліжка, а проблеми зі здоров'ям після цієї аварії залишилися на все життя. Згодом Фріді довелося перенести кілька десятків операцій, місяцями перебуваючи в лікарні.

Власне кажучи, саме ту страшну аварію і можна назвати початком творчого шляху Фріди. Спочатку малювання було способом розвіятись, дещо відволікти себе від болю та сумних думок. Першою картиною був автопортрет, що назавжди визначив основний напрямок творчості: «Я пишу себе, тому що багато часу проводжу на самоті і тому що є тією темою, яку знаю найкраще». Саме автопортрети і принесли їй славу як художниці[4].

У 22 роки Фріда Кало зустрічає майбутнього чоловіка Дієго Рівера. Шлюб Дієго і Фріди важко назвати зразковим. Це, радше, була залежність, власне кажучи з обох сторін. Вони не могли бути разом і не могли бути одне без одного. Їхнє пристрасне і могутнє кохання змушувало обох шалено страждати, розлучатись і знову одружуватись, ненавидіти одне одного і все одно дбати та повертатись. Їх називали «красунею і людоджером». Їхня любов їх знищувала, перемелювала і водночас повертала до життя. Вони з Дієго були варті одне одного. Численні позашлюбні зв'язки, постійні зради, пошук задоволень і втіхи в інших людях. Через багато років Фріда писала: «У моєму житті було дві катастрофи: перша – коли автобус врізався в трамвай, друга – Дієго. Друга страшніше»[5,54].

Коли Дієго отримав кілька вагомих замовлень в США, Фріда відправилася разом з ним, але залишалася в його тіні. Американці обожнювали Рівера, а його дружину сприймали як цікаву деталь його гардероба. Півроку, проведені в Сан-Франциско, стали для Кало досить плідними, оскільки вона майже ні з ким не спілкувалася, а весь вільний час присвятила мистецтву. У Сан-Франциско художниця написала одну з найзнаменитіших своїх картин – «Фріда і Дієго Рівера». Несподівано для неї полотно виявилось на виставці жіноч-художниць. Це був перший раз, коли її робота була представлена публіці.

Фріда писала: «Часом я задаюся питанням: чи не були мої картини швидше творами літератури, ніж живопису? Це було щось на зразок щоденника, листування, яке я вела все життя ... Моя творчість – найповніша біографія, яку я змогла написати». Її картини – це неймовірно талановита, відверта, часом жорстока історія життя Фріди – історія подолання болю і смерті, історія здобуття радості і любові ...»[5, 45].

1937 і 1938 роки були надзвичайно продуктивними для Кало і вона намалювала більше, «ніж за всі попередні вісім років шлюбу», створивши такі роботи, як «Моя няня і я» (1937), «Четверо жителів Мехіко» (1938) і «Що вода дала мені» (1938). Хоча сама вона все ще була дуже невпевнена щодо своїх робіт, деякі з її картин були виставлені в галереї при Національному автономному університеті Мексики на початку 1938 року. Вона оспівувала свій біль, і разом з ним – свою любов до Дієго. В її живописі не було заборон, не було табу – тільки наодинці з пензлем вона могла бути повністю відверта, перенесла на полотно свій відчай і біль[5, 61].

Найбільше Фріда любила саме життя – і це магнітом притягувало до неї чоловіків і жінок. Незважаючи на болісні фізичні страждання, вона іскрилася гумором, могла реготати до знемоги, жартувати над собою, розважатися і від душі гуляти. І, тільки взявши пензля, дозволяла собі думати про неминуче. Вона мріяла про дитину, але страшна травма не дозволила їй мати дітей. Три вагітності – які були справжнім подвигом для неї, закінчилися трагічно.

Останні 10 років Фріда Кало вела щоденник – встигла списати і розмалювати 170 сторінок, які тепер є частиною її спадщини. 40 років документ пролежав у закритому архіві мексиканського уряду, перш ніж його опублікували. 170 сторінок з акварелями і колажами, спогадами про дитинство, записами про хвороби і болісної любові до чоловіка.

Отже, на думку основоположника сюрреалізму Андре Бретона «Фріда – це стрічка, загорнута навколо бомби», – так він описав мистецтво і життя великої мексиканської художниці Фріди Кало. Її картини – шалена суміш мексиканських народних мотивів і наївного мистецтва в дусі французьких модерністів, а в їх основі – історія болю і любові, пристрасі і нерозуміння, які супроводжували Фріду всю її життя. З цього сплаву з'явився образ, який пройшов крізь все ХХ століття і став викликом засадам західного суспільства.